

CHARAKTER, PRVÁ ČASŤ: ZRELOSŤ

Téma 3

AKO MÔŽU VEDÚCI SLUŽOBNÍCI ROZVÍJAŤ ZRELÝ KRISTOVSKÝ CHARAKTER?

Prehľad:

Množstvo sekulárnych článkov o vodcovstve hovorí o veciach ako sú charizma alebo zručnosti ako o veciach nevyhnutných pre vodcu. Keď Boh hovorí Cirkvi, aké vlastnosti sú potrebné pre vodcovstvo, to, čo zdôrazňuje sú skôr charakterové vlastnosti než obdarovanie. Kým veci ako komunikačné zručnosti, schopnosť zdieľať víziu, akademické kvalifikácie a dokonca aj predchádzajúce úspechy v kresťanskej službe dokážu posilniť vplyv kresťanského vodcu, tieto všetky sa nachádzajú až na druhom mieste za kresťanským charakterom. Toto si uvedomíme vo chvíli, keď zistíme, čo o tejto záležitosti hovoria novozmluvné texty. V tejto téme preskúmame, čo to znamená byť človekom zrelého kresťanského charakteru.

Ciele:

Pomôcť zborovým vedúcim:

- Uznať dôležitosť hodnotenia charakteru v procese hľadania zborových vedúcich.
- Vedieť určiť, čo to znamená byť človekom so zrelým kresťanským charakterom.
- Identifikovať charakterové slabosti a nájsť spôsoby, ako tieto nedostatky napraviť.

Možné výsledky:

Zboroví vedúci:

- Budú osobne rozumieť dôležitosť zrelého kresťanského charakteru,
- Preskúmajú dôsledky tejto témy zrelého kresťanského charakteru a to, ako sa týka ustanovovania zborových vedúcich.

KROK 1: POCHOPENIE TÉMY

Na ktoré hlavné otázky sa treba zamerať?

Hlavné prvky témy

V poslednej dobe sa charakter vedúcich v zbere stáva vo zvýšenej miere predmetom skúmania. Ťažko prejde mesiac bez toho, aby sa do médií nedostala nejaká verejná postava, kvôli nejakému etickému či morálnemu priestupku.

Božie pokyny ohľadom požiadaviek na vodcovský charakter v miestom zbere sú predložené veľmi jasne. Keď rozmyšľame nad kresťanským vodcovstvom, oveľa viac pozornosti sa dostáva charakteru človeka, ako akademickým kvalifikáciám či schopnosti dobre komunikovať. Znamená to potom, že pokiaľ nie sme ľuďmi kristovského charakteru, tak nie sme vyhovujúci na zapojenie sa do zborového vodcovstva? Ako je zbožný zbožným? Je možné, aby sa človek zbožne správal a aj napriek tomu bolo jeho srdce od Boha vzdialené?

Výroky

(Výroky sú vyjadrenia, ktoré ťa majú prinútiť k rozmyšľaniu nad témou. Môžu, ale nemusia odrážať biblickú múdrosť.)

„Ak som tak krehký, že celý deň musím mať okolo seba ľudí, ktorý na mňa dohliadajú, nemal by som byť nikoho kazateľom.... Charakter kazateľa pochádza z vnútra.“

– John MacArthur, Jr.

„Rozvoj vodcovského charakteru vyžaduje oveľa viac, ako len cvičenie vonkajších disciplín, pretože sa týka srdca a nie len návykov.“

– Jack Hayford

„Nie sú to ani tak veľké talenty čo Boh požehnáva, ale veľká podobnosť s Ježišom. Svätý služobník je hroznou zbraňou v Božích rukách.“

– Robert M. M'Cheyne

„Nerastieme absolútne, chronologicky. Niekedy rastieme v jednom ohľade a v inom nie; nerovnako. Rastíme čiastočne. V jeden oblasti sme zrelí, v inej zas detskí.“

– Anais Nin

„Určite, že záleží na charaktere, ale na konci dňa si ľudia budú pamätať čo som urobil a nie kým som bol.“

– William J. Carter

„Každý človek má tri charaktery – ten, ktorý ukazuje, ten, ktorý má a ten, ktorý si myslí, že má.“

– Alphonse Karr

„Charakter sa nemení. Názory sa upravujú, ale charakter sa iba vyvíja.“

– Benjamin Disraeli

„Takmer všetci ľudia dokážu ustáť nešťastie. Ale ak chcete otestovať charakter človeka, dajte mu moc.“

– Abraham Lincoln

Príklad zo života

Kresťanská konferencia o osobnom raste nie je miestom, kde by ste očakávali, že uvidíte bitku. Predovšetkým nie bitku medzi vedúcimi.

Ale práve na takej konferencii som sa stretol s neočakávaným. Bol som mladým kresťanom a o vodcovstve som sa ešte len učil. Mať príležitosť pozorovať ako sa správajú zreli kresťania bolo presne to, čo som práve potreboval. Alebo som si to aspoň myslel.

Uprostred stretnutia padla otázka o chúlостivej téme a tá viedla ku diskusii. Diskusia vyústila do ostrej hádky a nakoniec do škaredého rozdelenia. Týmto kresťanom trvalo iba štyridsaťpäť minút, kým sa dostali do bodu, keď takmer lietali päste.

Predtým, ako si zúčastnení mohli vyriešiť svoj problém, prišiel čas na ďalšiu plánovanú časť konferencie: spoločná bohoslužba všetkých prítomných. Presunuli sme sa do vedľajšej miestnosti. Tam predseda konferencie, ktorý bol pri predchádzajúcom stretnutí jedovatejší ako ktokoľvek iný, schytil mikrofón. Usmievajúc sa od ucha k uchu povedal: „Písmo nám hovorí, že znakom pravého kresťana je láska, tak sa chyťme všetci za ruky a spievajme ‚Podľa našej lásky budú poznať, že sme kresťania.‘“¹

Myslíš si, že kresťania, ktorí sú vyššie opísaní, boli vhodní pre vodcovstvo? Aké ďalšie okolnosti by si mohol ešte zvážiť predtým, ako urobíš príliš veľa záverov o zrelosti týchto vedúcich? Sú v tomto príbehu zo života aj ďalšie známky problému so zrelosťou?

Teraz, keď ste sa pozreli na *Hlavné prvky témy, Výroky a Príklad zo života*, ktoré sú tie hlavné otázky, ktorým sa je potrebné venovať, aby ste pochopili túto tému?

¹ Bill Hybels, *Honest to God*, (Zondervan Publishing House, Grand Rapids, MI, 1990), s. 11.

KROK 2: ŠTÚDIUM PÍSMO

Čo o tejto téme hovorí Biblia?

Oddiely

1 Timotejovi 3:1-12

- Aký je vzťah medzi túžbou po tom, aby bol niekto biskupom (v. 1) a zoznamom požiadaviek na charakter (vv. 2-7)? (Novozmluvný význam slova *biskup* je totožný s významom slova *starší* alebo *pastier*.)
- Ku každej z **vnútorných charakterových vlastností**, ktoré sú vymenované nižšie, napíš, čo znamenajú (svojimi vlastnými slovami) a povedz, prečo je v živote zborového vedúceho dôležitá každá vlastnosť.

„Triezvy“ (v.2)

„Uvážlivý“ (v. 2)

„Pohostinný“ (v. 2)

„Nie pijan“ (v. 3)

„Nie bitkár“ (v. 3)

„Mierny“ (v. 3)

„Nie neznášanlivý“ (v. 3)

„Nie lakomec“ (v. 3)

„Nie novopokrstený“ (v. 6)

„Čestný“ (v. 8)

„Nie dvojtvárný v reči“ (v. 11)

KROK 3: NAHLIADNUTIE DO INÝCH ZDROJOV **Čo sa môžeme naučiť od iných autorov?**

“Stať sa duchovne zreлым vedúcim” od Gene Getz.

Úryvok z 5. kapitoly knihy *Leaders on Leadership* (Vedúci o vodcovstve), ss. 81-104. Editoval: George Barna. Copyright © 1997 by George Barna. V origináli použité s dovolením Regal Books, Ventura, CA. Všetky práva vyhradené.

“Dodatok: Zásady ako žiť” od Gene Getz.

Úryvok z 5. kapitoly knihy *Leaders on Leadership* (Vedúci o vodcovstve), ss. 105-107. Editoval: George Barna. Copyright © 1997 by George Barna. V origináli použité s dovolením Regal Books, Ventura, CA. Všetky práva vyhradené.

Stat' sa duchovne zrelým vedúcim

Gene Getz

Pred niekoľkými rokmi som viedol konferenciu pre mužov v Chicagu. Mal som za úlohu hovoriť o „duchovnej zrelosti“, použitím profilov apoštola Pavla, ktorý je v pastorálnych listoch Timotejovi a Titovi. Pavlov pohľad som rozsiahlo spracoval vo svojej knihe nazvanej *Obraz muža (Measure of a Man)*, ktorá bola základom pre tento seminár.¹

Ako som o každej vlastnosti rozprával na základe týchto dvoch mocných a dynamických biblických odsekov, dvaja dôležito vyzerajúci páni, ktorí sedeli vpredu, mi stále dávali pozitívnu spätnú väzbu a to nie len svojou rečou tela, ale aj úst, verbálne. „To je dobré, Gene!“ povedal jeden. „Výborne!“ odpovedal druhý. „To je úžasná myšlienka!“ Bola to pre mňa nová skúsenosť a, úprimne, páčila sa mi – predovšetkým preto, lebo som týchto dvoch mužov nikdy predtým nestretol.

Počas prestávky na kávu som si prerazil cestu ku stolu, kde sedeli títo dvaja páni a predstavil som sa. Rýchlo som zistil, že každý z nich bol vysoko postaveným riaditeľom v jednej z oceliarní v susednom meste. Tak isto som zistil, že boli novými kresťanmi, „novokrstencami“ – tak by ich nazval Pavol, čo by vysvetľovalo, prečo sa cítili tak slobodne so mnou verejne komunikovať počas mojej prednášky. Ešte sa nenaučili „kresťanské pravidlá,“ ktoré platia na „teologických

konferenciách.“ Úprimne, dúfal som, že sa ich ani nikdy nenaučia. Mali osviežujúcu nevedomosť. Bolo povzbudením byť s mužmi, ktorí ešte nenasiakli niektorou z našich obmedzujúcich kultúrnych tradícií.

Čo sa ma však najviac dotklo a prekvapilo boli ich komentáre k Pavlovým profilom zrelosti. Bez váhania priznali, že nikdy toho moc o Timotejovi a Titovi nepočuli. Jeden z nich povedal: „Gene, zdá sa mi, že si niečo pamätám, ako som niečo počul o Timotejovi, ale tento Titus – nuž, nikdy som o ňom nepočul.“

KAŽDÁ PRAVDA JE BOŽIA PRAVDA!

V tejto chvíli títo podnikatelia získali moju pozornosť! Aj keď tieto oddiely z Novej zmluvy pred konferenciou nikdy nečítali a ani o nich nepočuli, mali osobnú skúsenosť so znakmi zrelosti, ktoré tu Pavol vypisuje a tak isto vedeli, prečo sú tak dôležité. Práve preto tak dobre reagovali na to, čo som hovoril. Súhlasili s dôležitosťou a významom každej vlastnosti. Pravdepodobne bez toho, aby si toho boli vedomí, dokazovali, že „každá pravda je Božia pravda“!

Počas tej prestávky na kávu mi povedali viacej o svojich verejných reakciách na moju prednášku. „Gene,“ povedal jeden, „je úžasné ako sa Pavlove profily zrelosti pre vodcov zhodujú s tým, čo sme sa zo skúseností naučili vo svojich pozíciách top-manažérov.“ Už ako noví kresťania sa naučili, že chceli najat iba takých vedúcich do stredných pozícií manažmentu, ktorí mali „dobrú povest“ – prvá vlastnosť, ktorá je Pavlom spomenutá v oboch listoch (pozri 1Tim 3:1; Tít 1:5).

Okrem toho povedali, že nechceli mať vo vedúcich postaveniach mužov, ktorí boli neverní svojim manželkám – druhá vlastnosť, ktorú Pavol spomína

¹ Gene A. Getz, *Measure of a Man* (Ventura, Calif.: Regal Books). V slovenčine *Obraz muža* (Pokoj, Bratislava 1993). Táto kniha bola po prvý krát vydaná v roku 1974, potom bola značne prepísaná a opäť vydaná v roku 1995. Aj naďalej je základom pre mužské skupinky a zároveň sa značne používa ako učenický nástroj na prípravu mužov do vodcovských pozícií v zbore. Kniha je založená na nemennom náčrte a Písme, ktoré je vzaté z 1 Timotejovi 3 a Títus 1.

v oboch profíloch. „Ak podvádžajú svojich manželských partnerov, tak budú podvádzať aj firmu,“ povedal jeden z nich. Bez váhania potvrdili, že vedúci, ktorí nedokážu dať dobré smerovanie svojim vlastným rodinám, nikdy nebudú schopní dať správne smerovanie ľuďom, za ktorých vo svojich podnikateľských pozíciách nesú zodpovednosť. Pre Pavla bolo toto tak isto dôležitou podmienkou!

V podstate mi počas tej pätnásťminútovej prestávky povedali, že Pavlove požiadavky na duchovných vedúcich v zbere sú rovnaké, ako požiadavky, ktoré oni sami pragmatickou cestou objavili a hľadali v schopnom vedúcom pre ich vlastné obchodné pole pôsobnosti.

VÝZVA PRE VEDÚCEHO

Pavol nechal Timoteja v Efeze, aby pomohol vybudovať zbor. Aj keď kresťanská komunita bola na dobrej ceste ako rastúci a vplyvný zbor v širšom ázijskom území, povstali „určití muži“ a zabezpečili si popredné vodcovské pozície. Nanešťastie títo muži ani zďaleka neboli kvalifikovaní viesť zbor. Či už preto, čomu verili a čo učili, alebo pre ich spôsob života. Nielenže šírili falošné učenie, ale tak isto preukazovali arogantné postoje a činy (pozri 1Tim 1:3-7).

Niektorí z týchto ľudí zašli až tak ďaleko, že boli vinní z rúhania sa. Pavol varoval Timoteja pred tým, aby sa nedal takými falošnými učiteľmi ovplyvniť – mal „bojovať dobrý boj“ tým, že „mal vieru a dobré svedomie“ (vv. 18-19). Opak by mohol viesť ku duchovnej katastrofe, presne tak, ako sa stalo v prípade Hymenea, Alexandra a iných, ktorí „stroskotali vo viere“ (v. 19).

Predstavte si len tú výzvu, ktorej Timotej čelil! Bol relatívne mladým mužom, mal možno okolo tridsiatky, a čelil niektorým mužom, ktorí boli bezpochyby oveľa starší ako on, čelil mužom, ktorí sa už nachádzali na vplyvných pozíciách a práve zvädzali veriacych na scestie.

Takéto problémy sa nevyriešia ani ľahko a ani rýchlo a to pomáha vysvetliť Pavlovu výzvu pre Timoteja v jeho druhom liste. V tejto epištole Pavol Timotejovi prikázal, aby „roznecoval oheň“ daru, ktorý mu Boh dal, a aby sa nikdy nedal zastrašiť týmito mocnými a vplyvnými vodcami. Tomuto problému sa mal priamo postaviť s „[Duchom] sily, lásky a rozvahy“ (2Tim 1:7).

Titus mal pred sebou rovnakú výzvu na ostrove Kréta. V tomto pohanskom, no úrodnom misijnom poli ho Pavol nechal ako mladého muža, aby budoval nových veriacych, ktorí prišli ku Kristovi skrze ich úsilie založiť tam zbor. Zároveň mal aj ustanoviť zbožných vodcov, ktorí by boli schopní tieto nové spoločenstvá viesť (pozri Tit 1:5).

V určitom ohľade Titus čelil väčšej úlohe, akej čelil Timotej v Efeze. Už sa vynorilo mnoho „neposlušných“ vodcov – „táravých a zvodcov,“ ak máme citovať Pavla, a „[rozvracali] celé domácnosti, keď pre nečestný zisk [učili], čo sa nesmie“ (v. 11b). „Tých treba umlčať,“ napísal Pavol (v. 11a).

Pred týmto varovaním Pavol vypísal zoznam požiadavok, ktoré mali Tita viesť pri ustanovovaní vodcov v zboroch na Kréte. Tento zoznam je v podstate veľmi podobný zoznamu, ktorý nachádzame v Pavlovom prvom liste Timotejovi (porovnaj 1Tim 3:1-7 s Tit 1:5-9).

Kvôli obmedzeniam v dĺžke tejto kapitoly, sa budeme zameriavať na vlastnosti, ktoré sú vymenované v 1 Timotejovi. K tomu pridáme doplňujúce odkazy, ktoré sú vymenované v Titovi.

STAŤ SA KRESŤANSKÝM VEDÚCIM

Pavol chcel, aby Timotej aj Titus s istotou vedeli, čo majú hľadať v potencionálnom vedúcom. Ako tieto požiadavky vymenujeme a rozvineme, všimnite si, že Pavol povedal toho veľmi málo o zručnostiach, schopnostiach, alebo dokonca aj daroch. Všetky tieto charakteristiky sa týkajú vlastností života: vysoké morálne zásady, etické

správanie, správne postoje, čisté motívy, vhodné ciele, pozitívne návyky, kvalitné vzťahy a dobrá povesť. Dokonca ani poznanie nie je na vysokom mieste v Pavlovom zozname priorit, aj keď to určite predpokladá, keďže vo svojom liste Títovi povedal, že títo vedúci majú „byť [schopní] povzbudzovať v zdravom učení i usvedčovať odporcov“ (Tít 1:9).

Tento dôraz má svoje zdôvodnenie. Tí, čo majú poznanie, zručnosti a schopnosti bez vlastností, ktoré Pavol vymenoval, môžu viesť ľudí v zlom smere veľmi účinne a rýchlo. Toto sa dialo ako v Efeze tak i na Kréte.

Nepochopíte to zle! Neznamená to, že poznanie, zručnosti a schopnosti nie sú dôležité, keď sa hľadajú schopní duchovní vedúci. Písmo varuje pred „[snahou] bez poznania“ (Prís 19:2). Osoba, ktorá nemá poznanie, zručnosti a schopnosti sa ako vodca bude zmietať v problémoch. Avšak obdarovanie bez charakteru je smrteľné. Ak pri ustanovovaní vedúcich „zapriahneme voz pred koňa“ - schopnosti pred charakter - tak môžeme doslova zničiť zbor či akúkoľvek kresťanskú organizáciu. Všetko, čo je na to potrebné je jedna silná, egoizmom hnaná osoba, ktorá zničí jednotu a vytvorí takmer neúnosný rozkol.

Vodcovský princíp č.1: Vedúci by mal žiť príkladný život, ktorý je zrejmý tak kresťanom ako aj nekresťanom.

Súvisiaci duchovný princíp: Vedúci musí byť bezúhonný.²

Pri hľadaní potencionálneho vedúceho Pavol menuje túto vlastnosť ako prvú. Je dôležité si všimnúť, že je na vrchu zoznamu ako v prvom liste Timotejovi, tak i v liste Títovi. Pavol tu nehovoril o dokonalosti, pretože Ježiš Kristus je jediným dokonalým vodcom, ktorý kráčal po planéte Zem. Pavol skôr hovorí o povesti človeka – ako tohto človeka vnímajú iní ľudia?

Timotejov charakter bol vo vodcovskom ohľade snáď jeho najsilnejšou stránkou. To bol kľúčový dôvod prečo Pavol požiadal Timoteja, aby bol jeho pomocníkom v službe. Keď Pavol a Silas počas svojej druhej misijnej cesty prišli do Lystry, Lukáš hovorí, že „o [Timotejovi] bratia vydali dobré svedectvo“ (Sk 16:2). Ľudia hovorili o tomto mladom mužovi a o jeho oddanosti Ježišovi Kristovi nie len tam, kde žil, ale tak isto aj v Ikóniu, v susednom meste. Jeho povesť sa rozšírila za hranice jeho miestneho spoločenstva. Pavla to zaujalo, pretože vedel, čo je tou výzvou vodcovstva, ktorá pred ním stála. Ak majú nové zhromaždenia prežiť a rásť, tak budú potrebovať zbožných vodcov.

Pavol tak isto vedel, že bude potrebovať misijného spoločníka, ktorý by týchto vodcov mohol objavovať a odporúčať. Oveľa viac ako len to, Pavol potreboval spolupracovníka, ktorý „robí to, čo káže.“ V skratke, na to, aby sa dalo ustanoviť vodcov s „dobrou povestou“ je potrebný vodca s „dobrou povestou.“

Predstavte si, čo by sa stalo, keby Timotej v Efeze kázal, že vodcovia potrebujú mať „dobrú povesť“ bez toho, aby sám preukazoval túto vlastnosť vo svojom vlastnom živote. Čelil úlohe, ktorá bola už aj tak náročná a to i bez toho, aby dával ľuďom príležitosť ku spochybňovaniu jeho vlastného charakteru.

Všimnite si však, že Pavol chcel od Timoteja, aby ustanovoval vodcov, ktorí nemali dobrú povesť iba v „spoločenstve veriacich,“ ale aj v „spoločenstve pohanov.“ Takže završil svoj charakterový profil pre starších a kazateľov tým, že každý duchovný vodca „musí mať **dobrú povesť aj u tých, čo sú mimo cirkvi**“ (1Tim 3:7, dôraz autora). Pavol nemal na mysli, že by títo potenciálni vodcovia neboli kritizovaní alebo vysmíati pre ich vieru. Skôr chcel mať takých vodcov v zbore, ktorí vo svojich vzťahoch s neveriacimi dokazujú úprimnosť a integritu. V postate Pavol hovorí tú istú vec, čo

² Pozri 1 Timotejovi 3:2a a Títovi 1:6a.

Peter povedal všetkým kresťanom, keď napísal:

Robte to v tichosti, s bážňou a dobrým svedomím, aby tí, čo znevažujú váš dobrý spôsob života v Kristovi, boli zahanbení v tom, z čoho vás ohovárajú (1Pt 3:16).

Vodcovský princíp č.2: Vedúci by mal byť morálne čistý a udržiavať si Boží štandard spravodlivosti.

Súvisiaci duchovný princíp: Vedúci by mal byť mužom jednej ženy.³

Keď Pavol radí Timotejovi, aby hľadal jednotlivcov, ktorí sú „mužom jeden ženy,“ tak tým v podstate hovorí o morálnej čistote. Inými slovami, akýkoľvek muž, ktorý slúži v zbore má mať iba jednu ženu vo svojom sexuálnom živote – a to svoju manželku.⁴

Jeden z dôvodov, prečo toto bolo takou dôležitou podmienkou pre vodcov z čias Novej zmluvy bolo to, že mnoho mužov – predovšetkým tých, čo boli zámožní – malo viac, ako len jednu ženu, s ktorou sa sexuálne stýkali. Okrem svojej manželky mal aj slúžku-otrokyňu, ktorá mu bola dostupná a tak isto využíval služby chrámových prostitútok. Toto bolo v Rímskej ríši bežnou praxou. Keď sa však nejaký muž stal kresťanom, tak zrazu stál tvárou v tvár novým štandardom morálky: Božím štandardom. Vo svojom živote mal mať iba jednu ženu, s ktorou by zažíval sexuálnu intimitu: jeho

³ Pozri 1 Timotejovi 3:2b a Títovi 1:6b.

⁴ Predtým, ako sa podrobnejšie pozrieme na túto vlastnosť zrelosti a na to, čo mal Pavol na mysli, všimnite si, že Pavlove profily uvedené v jeho listoch Timotejovi a Títovi sa dajú aplikovať na tých, čo sú vo vodcovských pozíciách, na mužov i ženy. Je pravdou, že keď Pavol hovoril o týchto vlastnostiach, tak myslel predovšetkým na mužov, ale iné odkazy na vodcovskú pozíciu ženy zdôrazňujú rovnakú vlastnosť života. Napríklad, vdova, ktorá slúžila zboru a bola za to odmeňovaná, mala byť iba „raz vydatá“ (1Tim 5:9).

zákonnú manželku. Rovnaký štandard tak isto platil aj pre každú kresťanskú ženu. Čo sa týka sexuálnych vzťahov, aj ona mala mať iba jedného muža vo svojom živote: svojho manžela.

V oboch listoch sa podmienka „byť mužom jednej ženy“ vyskytuje ako druhá v poradí, hneď za „bezúhonnosťou.“ Presne tak to Boh chcel. Morálna čistota je tou najdôležitejšou vlastnosťou pre vybudovanie dobrej povesti. Každý kresťanský vodca, ktorý poruší tento princíp, sa vo svojej hodnovernosti stáva podozrivým. Ako moji noví kamaráti povedali počas prestávky na kávu, ak mu nedokážeš dôverovať, že bude oddaný svojej manželke, nedokážeš mu dôverovať, že bude oddaný svojej organizácii, či už je kresťanom alebo nekresťanom. Rovnaké pravidlo platí aj pre ženu vo vodcovskom postavení. Žena, ktorá podvádzala svojho manžela veľmi pravdepodobne bude podvádzala firmu – alebo zbor.

Táto biblická podmienka pre kresťanských vodcov vytvára otázku: Mala by osoba, ktorá sa v minulosti dopustila cudzoložstva a skutočne činila pokánie z tohto hriechu, zastávať vedúcu pozíciu v zbore (kazateľ, starší, diakon, diakonka)? Na túto otázku sa neodpovedá ľahko. Avšak jedna vec je jasná. Ak tento druh správania ničí našu povesť a tým nám znemožňuje slúžiť iným, tak porušujeme prvú podmienku – byť „bezúhonný.“ Pre niektorých je možné začať odznova, predovšetkým v inom spoločenstve. Avšak pre iných je ich povesť týmto tak poznamenaná, pretože sa v kresťanskej spoločnosti pohybujú na vysokých miestach, že je pre nich v podstate nemožné začať odznova.

Pamätám si, ako som sa rozprával s dobre známym kazateľom, ktorý bol vinný z cudzoložstva s mnohými ženami. Po tom, čo bol pozbavený povinnosti v zbore, v ktorom bol kazateľom, chcel okamžite založiť nový zbor a to v rovnakej oblasti. Jedného dňa som mu pripomenul, že „celé mesto“ vedelo o jeho aférach, pretože

jeho morálna kríza bola preberaná na stránkach hlavných novín. Okrem toho bol autorom, ktorého knihy sa vo veľkom čítali a vystupoval aj v národnej a medzinárodnej televíznej relácii. Mohol ísť iba na veľmi málo miest na svete, kde by nebol známy ako kazateľ veľkého a rastúceho zboru, ktorý sa mnohokrát s mnohými ženami dopustil cudzoložstva. Nanešťastie mňa (a ani niekoľko ďalších ľudí, ktorí mali obavy) nepočúvol. Bolo iba otázkou času, kedy zopakuje svoje hriešne správanie, zničí tým ešte viac ľudí a prinesie ešte väčšiu hanbu na Kristove veci.

Mať „dobrú povest“ je základnou podmienkou na zodpovedanie predchádzajúcej otázky. Ešte dôležitejšie je, aby existovalo dostatočné množstvo dôkazov, aby sa vedelo, či ten človek skutočne činil pokánie zo svojho hriechu. Bohužiaľ sa ukázalo, že v tomto prípade tento muž nehovoril celú pravdu. Po našom rozhovore sa čoskoro ukázalo, že mal dočinenia s viacerými ženami, ako ktokoľvek z nás vedel. Jeho takzvané „pokánie“ nebolo skutočné. Nanešťastie, aj toto bolo vytlačené vo veľmi známom sekulárnom časopise. Je smutné, že mnohým vodcom, ktorí sa chytili do pasce takéhoto hriechu je „ľúto“ iba to, že boli prichytení a nie to, že ranili Spasiteľa a hlboko urazili Ducha Svätého.

Vodcovský princíp č.3: Vedúci by mal chodiť vierou, ukazovať nádej a preukazovať pravú biblickú lásku vo všetkých vzťahoch.

Súvisiaci duchovný princíp: Vedúci by mal byť „triezvy“ kresťanom.⁵

Keď Pavol použil výraz „triezvy“, tak tým opisoval kresťana, ktorý mal jasný pohľad na život. V širšom význame má takýto kresťan takú filozofiu života, ktorá je pevne vybudovaná na Písme.

Vodcovia, ktorí sú triezvi majú biblický pohľad na dejiny. Rozumejú Božej zvrchovanej vláde nad svetom, no zároveň zodpovedne vykonávajú svoje

ľudské povinnosti. Pri tom, ako riešia problémy sú vyrovnaní a vyhýbajú sa extrémom, ktoré ich odvádzajú od cieľov, pre ktoré nás Boh nechal na svete, aby sme ich naplnili.

Vo svojom liste Tesaloničanom Pavol opísal „triezveho“ kresťana ako toho, kto si oblečie „pancier **viery** a **lásky** a ako prilbu **nádej** spasenia“ (1Tes 5:8, dôraz autora). Je zaujímavé, že Pavol použil tieto tri slová na všeobecné opísanie zrelosti medzi kresťanmi (pozri Ef 1:15, 18; Kol 1:3-8; 1Tes 1:2, 3; 2Tes 1:3; 1Kor 13:13). Ak všetci kresťania majú spolu odrzkadlovať tieto vlastnosti, o čo viac ich potom musia mať kresťanskí vodcovia?

Alebo povedzme to konkrétnejšie, ako rozpoznáme kresťana, ktorý je „triezvy“?

Vieru vidíme v tých kresťanoch, ktorí sú ochotní vykročiť a veriť Božím zasľúbeniam. Neboja sa neznámeho, pretože vedia, že Boh má všetko pod kontrolou. No zároveň ľudia viery nepodstupujú bláznivé riziká, ignorujú ľudské faktory pri rozhodovaní. V podstate uplatňujú nasledovné príslovie:

Dôveruj celým srdcom Hospodinovi a nespoliehaj sa na svoj rozum. Na všetkých svojich cestách ho poznávaj a on sám ti urovná chodníky (Prís 3:5-6).

Nádej vidíme v kresťanoch, ktorí majú istotu v tom, v čo veria. Sú stáli a pevní, predovšetkým vtedy, keď čelia ťažkostiam. Vedia kam smerujú dejiny a napokon, bez ohľadu na to, ako veľmi ich spoločnosť upadá, vedia, že majú „nehynúce, nepoškvrnené a nevädnuce dedičstvo pripravené v nebesiach“ (1Pt 1:4). Okrem toho nie sú „sem-tam hádzaní a zmietaní závanom hocijakého učenia“ (Ef 4:14).

Láska je viditeľná v niekoľkých vlastnostiach, ktoré sú prekrásne ilustrované v prvom Pavlom liste Korintčanom, kde Pavol hovorí, že láska je trpezlivá, dobrotivá, nezávidí, nevystatuje sa a nenadúva; nespráva sa

⁵ Pozri 1 Timotejovi 3:2c.

neslušne, nehľadá svoj prospech, nerozčuľuje sa, nepočíta krivdy a neraduje sa z nepravosti. Láska je tak isto opísaná tak, že sa raduje z pravdy; všetko znáša, všetko verí, všetko dúfa a všetko vydrží (1Kor 13:4-7).

Vodcovský princíp č.4: Vedúci by mal byť múdry, schopný rozlišovať a mal by byť skúsený; je to kresťan, ktorý zobrazuje pravú pokoru a je vychovaný Božou milosťou k tomu, aby žil zbožný život a bol človekom modlitby.

Súvisiaci duchovný princíp: Kresťanský vedúci je uvážlivým človekom.⁶

Grécke slovo, ktoré je preložené ako „uvážlivý“ je *sophron*, čo doslova znamená „zdravý v myslení.“ Toto slovo sa dá tak isto preložiť aj ako „rozvážny,“ „triezvy,“ alebo „rozumný“ – záleží na kontexte. Úprimne, páči sa mi slovo „uvážlivý,“ pretože Websterov slovník nám pripomína, že uvážlivý vodca je „bystrý v manažmente praktických záležitostí.“ Môžeme to uzavrieť s tým, že uvážlivý človek je „človekom múdrosti.“

Keď Mojžiš čelil veľkej zodpovednosti viesť po púšti viac ako dva milióny ľudí, Hospodin mu povedal, aby si z každého kmeňa vybral „**múdрых, rozvážnych a skúsených mužov,**“ a aby ich potom ustanovil za vodcov, ktorí mu budú pomáhať s jeho vlastnou vodcovskou úlohou (Dt 1:13-14, dôraz autora). V skratke, uvážlivými vodcami sa stávajú „múdri“, „rozvážni“ a „skúsení“ ľudia.

Avšak, ako spoznáme „uvážlivého“ kresťana?

Po prvé, takýto človek bude pokorným vodcom. Pavol toto podčiarkol, keď písal Rimanom, aby si žiadny človek „nemyslel o sebe viac, ako treba, ale aby o sebe **zmýšľal zdravo** [to znamená, rozmýšľať triezvo, rozumne alebo uvážlivo], podľa toho, akú mieru viery každému udelil Boh“

(Rim 12:3, dôraz autora). Alebo inak povedané, uvážliví vodcovia nebudú nič robiť „z ctižiadostivosti ani pre márnú slávu,“ ale radšej budú pracovať „v pokore.“ Ostatných pokladajú „za vyšších od seba,“ nebudú vyhľadávať „iba svoje záujmy, ale aj záujmy druhých“ (Flp 2:3-4).

Po druhé, uvážlivý kresťan má správny pohľad na Božiu milosť. Pavol toto zdôraznil, keď písal Titotvi:

Zjavila sa totiž Božia milosť prinášajúca spásu všetkým ľuďom, ktorá nás vychováva, aby sme sa zriekli bezbožnosti a svetských žiadostí a žili v týchto časoch rozvážne [alebo uvážlivo], spravodlivo a nábožne (Tit 2:11-12).

Napokon, uvážlivý človek je človekom modlitby. Peter toto potvrdil, keď pochválil svojich nasledovníkov: „Buďte teraz **rozvážni** [buďte **uvážliví**] a triezvi, aby ste boli pohotoví modliť sa“ (1Pt 4:7, dôraz autora). „Uvážlivý“ vodca pôjde na kolená v pokornom a modlitebnom uctievaní a potom sa postaví na novú úroveň spravodlivého a svätého života.

Vodcovský princíp č.5: Vedúci by mal žiť dobre usporiadaný život, ktorý robí evanjelium pritažlivým pre neveriacich.

Súvisiaci duchovný princíp: Vedúci musí byť slušný kresťan.⁷

Ak triezvy kresťan odzrkadľuje „dobre usporiadanú *filozofiu života*,“ tak potom slušný kresťan žije „*dobre usporiadaný život*.“ To prvé hovorí o schopnosti človeka jasne rozmýšľať; to druhé hovorí o jeho schopnosti premeniť „dobré rozmýšľanie“ na „dobré správanie.“

Grécke slovo preložené ako „slušný“ je *kosmios*. Naše slovenské slovo *kozmetika* pochádza z rovnakého základného slova. Toto prepojenie vidíme vtedy, keď je sloveso *kosmeo*

⁶ Pozri 1 Timotejovi 3:2d.

⁷ Pozri 1 Timotejovi 3:2e.

preložené ako „ozdobit“. Napríklad, otroci mali byť ochotní a nemali odvrátať, nemali svojich pánov okrádať. Miesto toho mali byť „z každej stránky ozdobou [kosmeo] učenia o našom Spasiteľovi, Bohu“ (Tit 2:10). V podstate Pavol učí, že život zrelého kresťanského vodcu bude ako „kozmetika evanjelia.“ Keď budú nekresťania pozorovať ich postoje a skutky, mali by byť priťahovaní ku zvesti evanjelia a k Tomu, kto je do tejto zvesti vtelený.

Keď hovorím na tému vodcovských kvalít, tak rád hovorím nasledovné moderné podobenstvo:

Istý muž si so svojou ženou v istom meste kúpili dom a nasťahovali sa do neho. Tento muž bol kresťanom a pán, od ktorého kúpil dom bol tak isto kresťanom. Obaja boli pracovníkmi v cirkvi.

Po pár dňoch bolo jasné, že niektorým susedom sa nepozdávalo, že sa prisťahoval ďalší misionár. Pretože hľa, predchádzajúci misionár sa veľmi nestaral o vonkajší vzhľad svojho majetku. Trávník nechal dlho rásť, nestaral sa oň a keď ho aj pokosil, vždy nejaké miesta vynechal a kde ho aj pokosil, tam sa vytvorili kopy suchej trávy a celé to vyzeralo zanedbané. Púpava bujne rástla a ďalšie rozmanité buriny sa stali stálou súčasťou trávnika. Tento muž nevysadil žiadne stromy ani kríky, ale dovolil svojmu veľkému a rozľahlému trávníku, aby sa stal lúkou na seno.

Ale v jeho okolí si niektorí zo susedov dávali dôkladne záležať na vonkajšom vzhľade svojich domov. Pravda, mnohí z nich neboli kresťania a žili materialisticky. Vyzeralo to tak, že ich domy a trávníky boli ich „bohmi.“

No títo susedia boli úplne odpudzovaní nezodpovednosťou a neporiadkom tohto kazateľa, ktorý nebol ochotný robiť si svoju

prácu, aby tak prispel ku prirodzenej kráse susedstva. Preto po tom, čo sa nový kazateľ nasťahoval do domu po starom kazateľovi zistil, že má veľký problém komunikovať so svojimi nekresťanskými susedmi. Tí boli absolútne presvedčení, že kazatelia sú darebáci, ktorí majú svoj majetok neusporiadaný, neprejavujú oň záujem a čo sa týka starostlivosti oň sú nezodpovední.

Toto je pravdivé podobenstvo. Stalo sa to mne a mojej žene. Kvôli skutkom tohto muža nám trvalo celé mesiace vybudovať si prístup k týmto ľuďom, ktorí bývali hneď vedľa nás. Napokon sme si získali ich rešpekt, pretože sme tvrdo pracovali na tom, čo tento kresťanský vodca nerobil. Po mnohých dňoch kosenia, sadenia stromov a kríkov a odstraňovania buriny, sme prekonalí komunikačnú bariéru. Vo svojom susedstve sme sa stali „slušnými“ a znova sme boli schopní „zatraktívniť“ Kristovo evanjelium tým, že sme žili životy, ktoré boli súbežné s Božím charakterom.

Vodcovský princíp č.6: Vedúci by mal byť nesebecký a štedrý, ochotný otvoriť svoj domov pre službu, aby sa mohol podeliť o svoje požehnanie s kresťanmi i nekresťanmi.

Súvisiaci duchovný princíp: Kresťanský vedúci by mal byť pohostinný.⁸

Vo všeobecnosti povedané, „pohostinnosť“ hovorí o spôsobe, ktorým používame svoj materiálny majetok – predovšetkým domy, v ktorých bývame a jedlo, ktoré jeme. Je zaujímavé, že pohostinnosť nie je charakteristická iba pre kresťanstvo. Zamyslime sa napríklad nad nasledovným opisom moslimskej kultúry: „Cestovateľ si môže sadnúť ku dverám úplného cudzinca a fajčiť z fajky až dokým nevyjde von pán domu

⁸ Pozri 1 Timotejovi 3:2f.

a neprivíta ho s večerou; potom môže u neho pobudnúť pár dní bez toho, aby sa ho niekto pýtal na jeho zámery a potom odísť s jednoduchým ‚Boh nech je s vami,‘ ako jediným finančným odškodnením.“⁹

Z Novej zmluvy je jasné, že kresťania by mali byť pohostinní medzi všetkými ľuďmi. Počúvajte nasledovné výzvy:

- Buďte si navzájom oddaní v bratskej láske, predbiehajte sa navzájom v úctivosti.... Majte účasť na potrebách svätých. Voči cudzím buďte pohostinní (Rim 12:10, 13).
- Bratská láska nech trvá. Nezabúdajte na pohostinnosť, lebo niektorí vďaka nej prijali ako hostí anjelov, hoci o tom nevedeli (Hb 13:1-2).
- Nadovšetko majte vytrvalú lásku jedni k druhým, lebo láska prikrýva množstvo hriechov. Buďte navzájom pohostinní, bez šomrania (1Pt 4:8-9).

„Preukazovanie lásky“ a „preukazovanie pohostinnosti“ sú neoddeliteľné postoje. **Láska** je základnou vlastnosťou, ktorá zobrazuje nesebecký spôsob, akým Ježiš Kristus dal svoj život, aby nás zachránil.

Pohostinnosť je konkrétny spôsob, ktorým môžeme napodobňovať Ježiša Krista a iným ľuďom ukazovať jeho lásku. Neschopnosť preukazovať pohostinnosť je neschopnosťou milovať tak, ako nám Ježiš prikázal.

Ak majú byť všetci kresťania pohostinní - a to majú byť - tak to najprv potrebujú vidieť u svojich vedúcich. Toto bolo úplne nevyhnutné v raných dňoch kresťanstva, pretože zbory nemohli vlastníť majetok. Ľudia sa preto museli stretávať v domoch – predovšetkým v domoch zborových vedúcich. Aj keď sa kultúrne

podmienky zmenili, je stále dôležité, aby kresťanský vodcovia boli pohostinní.

Vodcovský princíp č.7: Vedúci by mal byť schopný komunikovať nehádavým, neobraňujúcim sa a nevyhrážajúcim sa spôsobom – má preukazovať jemnosť, trpezlivosť a učelivosť bez toho, aby robil ústupky vo zvesti Božieho slova.

Súvisiaci duchovný princíp: Vedúci musí byť schopný učiť.¹⁰

Na povrchu sa môže zdať, že Pavol hovoril o „**dare** učenia,“ alebo o **schopnosti** či **zručnosti** v komunikácii. Nie je tomu tak – aspoň nie tak, ako dnes opisujeme vyučovacie metódy. Presnejšie povedané, „schopnosť učiť“ je vlastnosť života, oblasť ľudského charakteru.

Dovoľme Písmu, aby vysvetľovalo Písmo. Grécke slovo preložené ako „schopný učiť“ je *didaktikos*. Toto slovo je v Novej zmluve použité iba dva krát – tu v 1 Timotejovi a potom ešte v 2 Timotejovi 2:23-25. V tomto druhom oddiele je hlavnou myšlienkou „komunikácia,“ ktorá je opísaná ako *didaktikos*. Všimnite si slová, ktorými Pavol obklopil túto vlastnosť „byť schopný učiť.“ Pavol napomenul Timoteja, aby nebol „škriepivý,“ teda, aby sa nehádal. Mal byť „láskavý ku všetkým“ a toto myslí voči tým, ktorých Timotej učil. Keď učil, tak mal „trpezlivo znášať krivdy“ (evanjelický preklad). Ak niekto oponoval zvesti Božieho slova, tak ich mal „vľúdne karhať.“

Pochopiteľne, toto sú vlastnosti zrelosti, ktoré vidíme v neobranárskom prístupe ku komunikácii a v ochote učiť sa. V klasickej gréčtine slovo *didaktikos* znamenalo „učelivý.“ V podstate, osoba, ktorá je „schopná učiť“ preukazuje pocit bezpečia, učelivosti a nevyhrážania sa pri reakcii na tých, ktorí nesúhlasia.

Rád ilustrujem túto vlastnosť života skutočným príbehom jedného muža a jeho ženy, ktorí spolu so mnou

⁹ Merrill F . Unger , *Unger' s Bible Dictionary* (Chicago: Moody Press, 1967), s. 502.

¹⁰ Pozri 1 Timotejovi 3:2g.

niekoľko rokov slúžili ako laickí vedúci vo Fellowship Bible Church North, kde som hlavným kazateľom. Mike a jeho žena Sharon sú úžasní a oddaní kresťania a vždy boli pre mňa výzvou vo svojom živí s Bohom.

Mike je bankár. Jedno sobotné ráno spolu so Sharon raňajkovali. Ako sa pozerali von cez kuchynské okno, zbadali ako pred ich domom zastavil autobus. Niekoľko ľudí z autobusu vystúpilo, zodvihlo transparenty a začalo pred ich domom štrajkovať.

O pár minút jeden muž s papierom v ruke zaklopal na ich dvere. Chcel, aby Mike podpísal vyhlásenie, že jeho banka – veľké texaské konzorcium Úspory & Pôžičky – pri poskytovaní pôžičiek robila rozhodnutia, ktoré škodili menšinám. Vedľa tohto muža stál iný muž s fotoaparátom, aby mohol odfotiť Mikeove reakcie – predpokladali, že budú negatívne, čo by pravdepodobne skončilo už na druhý deň na stránkach *The Dallas Morning News*.

Čo sa v skutočnosti stalo bolo, že vláda Spojených štátov schválila legislatívu, ktorá bola menšinami interpretovaná ako škodlivé opatrenie. Keďže Mike bol výkonným riaditeľom tejto veľkej spoločnosti Úspory & Pôžičky, tieto menšiny si z neho urobili terč, aby na ňom dokázali svoju pravdu. Skrátka, Mike bol v pasci.

Ako kresťan, čo by ste v takejto situácii urobili vy?

Úprimne, moja reakcia by bola asi skôr nezrelá. Mikeova odpoveď úžasným spôsobom ilustruje to, čo mal Pavol na mysli, keď hovoril o „schopnosti učiť.“ Miesto toho, aby sa bránil, alebo aby negatívne reagoval, Mike pozval všetkých štrajkujúcich k sebe domov. Prirodzene, muž s papiermi

v rukách čo stál vo dverách bol privedený do rozpakov – rovnako ako celá skupina. Potom, čo si uvedomili, že Mikeovo pozvanie je úprimné, svoje transparenty zložili na kôpku pred domom a všetci napochodovali do jeho obývačky. Sharon všetkých obslúžila kávou, kým Mike im vysvetľoval svoj vlastný postoj k menšinám, ako i históriu svojej vlastnej zaangažovanosti do menšinovej problematiky v meste Dallas.

Keď nadišla vhodná príležitosť, Mike prešiel zo svojej zaangažovanosti v sociálnych činnostiach ku skúsenosti, ktorú mal pred pár rokmi. Mike spoznal Ježiša Krista ako svojho osobného Pána a Spasiteľa a to ešte viac posilnilo jeho záujem o pomoc iným ľuďom.

V tej chvíli nastala rázna zmena v reakciách skupiny. Mikeovi dokonca začali títo cudzí ľudia prikyvovať. Mike si získal ich srdcia. Začali jasnejšie chápať jeho vlastný pohľad na to, čo sa dialo v našej spoločnosti.

Po chvíli strávenej spolu sa títo ľudia postavili, poďakovali Mikeovi a Sharon za ich pohostinnosť a jeden po druhom vyšli von, nastúpili do autobusu a odišli. Už o nich nikdy nebolo počuť.¹¹

Keď som počul ako Mike hovoril o tejto svojej skúsenosti, hneď som si spomenul na to, čo Pavol napísal Timotejovi o „schopnosti učiť.“ Mike aj Sharon v tejto situácii preukázali neskutočnú zrelosť. Mikeova možná negatívna reakcia by veľmi rýchlo viedla ku hádke. Ak by „tresol dverami,“ k čomu by som ja bol pokúšaný, tak by im hral do kariet. Ešte dôležitejšie by

¹¹ Tento príbeh bol vydaný v *The Walk* od Gene A. Getz (Nashville: Broadman & Holman Publishers, 1994), ss. 201, 202, 218.

bolo to, že by prišiel o úžasnú príležitosť podeliť sa s nimi o Kristovu zvesť a o kristovské správanie sa.

Tým, že „držal dvere otvorené,“ „trpezlivo znašal krivdy“ a „vľúdne karhal“ tých, čo boli proti nemu, mal Mike príležitosť „otvoriť dvere“ ku náprave zmýšľania ľudí v tejto skupine. Priamo tam, pred jeho vlastnými očami, mohol vidieť, ako sa začal meniť ich postoj. To sa stáva vtedy, keď ľudia začnú počúvať a prídu „ku poznaniu pravdy.“

To, čo Mike urobil, v žiadnom prípade neospravedlňuje to, čo mohlo byť nesprávne urobené vládou alebo akoukoľvek organizáciou. Mike však využil túto príležitosť, aby sa podelil so svojou túžbou o poctivosť a úprimnosť s ľuďmi bez predsudkov, či už vo svojom osobnom živote alebo v podnikaní. Tým, že žil túto vlastnosť života neutiahnutým a otvoreným spôsobom, bol Mike „schopný učiť.“

Vodcovský princíp č.8: Vedúci by nemal byť v zajatí akýchkoľvek hriešnych túžob tela; okrem toho, tento človek by mal zvážiť, či by jeho sloboda v Kristovi nemohla iných viesť ku hriechu.

**Súvisiaci duchovný princíp:
Kresťanský vedúci nesmie byť závislý na víne.¹²**

Táto konkrétna podmienka pre vodcovstvo často ľudí miatla. Pravdou je, že Biblia úplnú abstinenciu neučí. Väčšina odborníkov sa zhoduje na tom, že odkazy na víno v Starej i Novej zmluve hovoria o kvasenej vínnej šťave. Preto Pavol napísal, že duchovný vodca nesmie byť „závislý na víne.“ Očividne nedokážeme byť „závislí“ na nealkoholickej hroznovej šťave. Ak by Pavol učil úplnú abstinenciu, tak by povedal, že duchovný vodca by si nikdy nemal dať ani trošku vína. Čo vlastne Biblia učí o pití vína?

V Biblii máme nasledujúce zásady.

¹² Pozri 1 Timotejovi 3:3a a Titus 1:7d.

1. Nikdy nie je Božou vôľou, aby sme sa pitiu oddávali a opíjali sa. Pozorne načúvajte nasledovnému varovaniu v knihe Prísloví:

Komu zostane bedákanie
a komu jojkanie?

Komu zvady,

komu sťažnosti?

Komu rany bez príčiny?

Komu mútne oči?

Tým, čo vyesedávajú pri víne (Prís 23:29-30).

2. Nikdy nie je Božou vôľou, aby sme sa stali **závislími** na víne. Počúvajte Pavlove slová v liste Korintňanom. V 1 Korintňanom 6:12 Pavol napísal: „Všetko smiem, no nie všetko mi osoží. Všetko smiem, ale ja sa ničím nedám **zotročiť**.“ Toto mal v podstate Pavol na mysli, keď ustanovoval podmienky pre duchovných vodcov. Dnes takéhoto človeka označujeme ako alkoholika.
3. Nikdy nie je Božou vôľou, keď spôsobíme, že iní ľudia hrešia. Pavol hovoril o tomto konkrétnom probléme vtedy, keď povedal: „Dobre je nejest mäso, nepiť víno, nerobiť nič, čo uráža tvojho brata“ (Rim 14:21). Tento princíp sa dá použiť na všetky vzťahy. Avšak predovšetkým sa dá použiť na rodičov. Národná rada pre alkoholizmus tvrdí, že u detí alkoholikov je štyrikrát vyššie riziko toho, že sa sami stanú alkoholikmi, ako u detí, ktorých rodičia neboli alkoholici. Toto dokazuje silu vzoru a príkladu. Okrem toho, musíme pamätať, že niektoré deti (niektorí tvrdia, že jedno z piatich) sa rodia s náchylnosťou ku alkoholizmu. Keď deti majú prirodzenú tendenciu stať sa závislými, takýto príklad ich rodičov ich týmto smerom iba rýchlejšie posunie.

4. Nikdy nie je Božou vôľou, aby sme boli na čomkoľvek závislí. Pavlovo varovanie pred tým, aby sme neboli závislí na víne ma širšie uplatnenie. Kresťan by nemal byť závislý na ničom: akýchkoľvek drogách, sexe, materiálnych veciach, či jedle. Napríklad, niektorí kresťania sa pravidelne prejedajú, no nikdy nepijú víno či akýkoľvek alkoholický nápoj. No aj tak Biblia odsudzuje obe závislosti (Prís 23:20-21).

V priebehu dvoch týždňoch ku mne nezávisle na sebe prišli dvaja muži zo zboru ohľadom pitia alkoholických nápojov. Obaja boli rastúcimi kresťanmi, ktorí túžili plniť Božiu vôľu. Avšak okolnosť, ktorá bola pre nich impulzom ku konaniu, boli ich deti. Obaja títo muži si boli veľmi dobre vedomí problémov v našej spoločnosti. Poznali nebezpečenstvá alkoholizmu a boli znepokojení z príkladu, ktorý mohli dávať svojim deťom. Oplatilo by sa im, aby pili, aj keď pitie nebolo pre nich hriechom? Nespôsobilá by ich sloboda v Kristovi, že by napokon jedno z ich detí padlo?

Ako sme sa o tomto probléme rozprávali, obaja usúdili, že piť alkoholické nápoje pred svojimi deťmi sa neoplatí. Jeden sa rozhodol pre úplnú abstinenciu. Druhý sa rozhodol pre abstinenciu pred svojimi deťmi. Obaja urobili rozhodnutia na základe princípov Písma (pozri Rim 14:1-23).

Vodcovský princíp č.9: Vedúci by mal byť schopný ovládať svoj hnev, nikdy neprejavovať tieto pocity zraňujúcim spôsobom a ani im nedovoliť pretrvávajúť na neurčitú dobu.

Súvisiaci duchovný princíp: Vedúci nie je hnevlivý/bitkár.¹³

Grécke slovo preložené ako „bitkár“ je *pleektees*. Thayerov biblický slovník takéhoto človeka definuje ako „boxera,“

niekoho, kto je „pripravený udrieť“; „hnevlivá, hádavá a hašterivá osoba.“¹⁴ Hnevlivosť je v skutočnosti neovládaný hnev. Nie je prekvapujúce, že Pavol dal túto požiadavku pre duchovných vodcov hneď po varovaní pred „závislosťou na víne.“ Pitie, a predovšetkým opitosť, často vedie ku hádkam, potýčkam a bitkám.

Vyvarovať sa „prchkosti“ je ešte dôležitejšie pre to, aby človek nebol hnevlivý. Pavol hovoril o tejto vlastnosti vo svojom liste Titovi (1:7). „Prchkosť“ je tak isto formou hnevu.

V tomto bode musíme povedať, že nie každý hnev je hriešny hnev. Hnev je normálnou emóciou. Pavol toto priznal, keď napomenul Efezanov: „Hnevajte sa, ale nehrešte“ (Ef 4:26). Ježiš Kristus, Boží dokonalý Syn, nám ukázal, že je možné vyjadriť hnev bez toho, aby človek zhrešil. To vidíme vtedy, keď Ježiš z chrámu vyhnal peňazomencov (pozri Ján 2:13-17).

Kedy sa hnev stáva hriechom?

1. Keď jeho výsledkom je „prchké“ správanie. Grécke slovo *orgilos*, ktoré Pavol použil v Titovi 1:7 doslova znamená „náchylný k hnevu.“ Anglické slovo, ktoré má najbližšie ku opisu takéhoto prchkého človeka sa prekladá ako „vznetlivý,“ čím sa myslí, že je „ľahko vyprovokovaný“ k hnevu. Prchký človek veci nezvláda, stráca kontrolu a zvyčajne hovorí a robí veci, ktoré iným ľuďom ubližujú a urážajú ich
2. Keď fyzicky ľuďom ubližuje. Presne toto mal Pavol na mysli, keď použil grécke slovo *pleektees* – čo je preložené ako „bitkár.“ Toto sa môže stať vtedy, keď sa hnev vymkne spod kontroly.
3. Keď pretrváva a jeho výsledkom je zatrpknutosť. Po tom, čo Pavol

¹³ Pozri 1 Timotejovi 3:3b.

¹⁴ Joseph H. Thayer, *Greek-English Lexicon of the New Testament* (Grand Rapids: Zondervan Publishing House, 1962), s. 516.

napomenul Efezanov, aby sa hnevali, ale nehrešili, pokračoval a varoval ich, že všetci potrebujeme čas na to, aby sme vychladli, keď sme nahnevaní. Je prakticky nemožné jednoducho stlačiť gombík a nahnevané pocity rozohnať. Čas sa však stáva našim priateľom. Dáva nám príležitosť lepšie porozumieť príčine nášho hnevu a byť objektívnejší. Ak sa toto nestane, tak sa nahnevané pocity môžu premeniť na zatrpknutosť, ktorá je hriechom.

4. Keď ľudí emočne alebo duchovne raníme. Hnev, ktorý vedie ku slovnému násiliu môže byť ešte ničivejší, ako fyzické násilie. Niektorí kresťania by nikdy nikoho fyzicky neudreli, ale svoj jazyk používajú na to, aby iných zhadzovali, ovládali, zahanbili a vybúrili sa na nich. Nanešťastie, deti sú voči takémuto druhu násiliu oveľa zraniteľnejšie, pretože, na rozdiel od dospelých ľudí, sa pred ním nedokážu brániť.
5. Keď sa staneme pomstychtivými. Pavol napísal: „Nikomu neodplácajte zlom za zlé.... Milovaní, nepomstite sa sami, ale dajte miesto hnevu. Veď je napísané: Mne patrí pomsta, ja odplatím, hovorí Pán“ (Rim 12:17, 19).

Vodcovský princíp č.10: Vedúci by mal byť schopný prejavovať silné presvedčenia a priamočiarosť, keď sa postaví za spravodlivosť, no tak isto musí tieto postoje a činy vyvažovať milujúcim duchom.

Súvisiaci duchovný princíp: Buď mierny.¹⁵

Pavol stavia do kontrastu „hnevливость“ s „miernosťou.“ Je

¹⁵ Pozri 1 Timotejovi 3:3c.

zaujímavé, že aj keď existuje viacero gréckych slov pre „miernosť,“ Pavol si vyberá toto konkrétne slovo (*epiikees*), aby ním opísal konkrétny druh zdržanlivosti: „ducha trpezlivosti.“ Thayerov biblický slovník toto slovo definuje ako „nestrannosť“ a „čestnosť,“ a my by sme ešte mohli dodať „rozumnosť.“¹⁶

Pre ilustráciu tejto konkrétnej vlastnosti rád používam Toma Landryho, bývalého trénera mužstva Dallas Cowboys. Tréner Landry bol poctivý muž. Tony Dorsett, hlavný ofenzívny obranca, ktorý niekedy Landryho frustroval, jedného dňa pri spomínaní nad rokmi, ktoré strávil s Cowboys, povedal: „Možno sa vám vždy nepáčili jeho rozhodnutia, ale bol poctivý. Vypočul si všetky strany a potom rozhodol podľa toho, čo bolo najlepšie pre tím.“¹⁷

Dorsett nebol sám medzi Cowboys, kto v tej dobe Landrymu spôsoboval ťažkosti. Dwayne Thomas, iný silný ofenzívny obranca, pomohol Cowboys dostať sa ku poháru v národnej lige. Thomas neskôr podľahol drogám a jeho správanie sa stalo tak bizarné, až to bolo smiešne.

Aj Thomas (Hollywood) Henderson si z rovnakého dôvodu pobabral potencionálne úžasnú kariéru a tak sa neskôr stal verejnou hanbou celej Cowboy organizácie.

Vo svojej húževnatosti Landry dokazoval úžasnú trpezlivosť a zdržanlivosť (miernosť) so svojimi zverencami. Vo svojej knihe *The Landry Legend* (Legenda Landry), Bob St. John zhrnul Tomov prístup: „Viera bola určite faktorom, ktorý mu pomáhal porozumieť a vysporiadať sa s Dwaynom Thomasom a byť spravodlivejším a chápavejším voči takému človeku, ako bol Thomas (Hollywood) Henderson a do istej miery

¹⁶ Thayer, *Greek-English Lexicon of the New Testament*, s. 238.

¹⁷ Bob St. John, *The Landry Legend* (Dallas: Word Inc., 1989), s. 283.

aj voči odlišnému správaniu sa Tonyho Dorsetta.¹⁸

Zadák Randy White to povedal takto: „Pozrite, bol som tam, keď sa práve diali všetky tie neporiadky a tréner Landry sa išiel pretrhnúť, aby im dal druhú a dokonca aj tretiu šancu. To je dva až tri krát viac, ako by dostali od kohokoľvek iného – alebo od kohokoľvek v akejkolvek práci. Robil to preto, lebo v ľudí verí.“¹⁹

Mike Ditka, ktorý sám hral za Cowboys a neskôr trénoval Chicago Bears, dodal: „Tom Landry je pravdepodobne ten najpoctivejší chlap, pri ktorom som kedy bol. Dovolil mnohým hráčom, aby ho pritlačili ku stene. Ale keď ho pritlačili, tak už bolo dosť!“²⁰

Túto ilustráciu Toma Landryho používam preto, lebo sa nestáva často, aby sme narazili na kresťana, ktorý je tak dobre známy ako vodca a ktorý tak rázne ukázal, čo mal Pavol na mysli, keď použil slovo *epiikees*. Akokoľvek zvláštne sa to zdá, táto forma „miernosti“ a „trpezlivosti“ je jedinečná. Jeden preklad Novej zmluvy tento význam zachytáva slovami: „nebuď bojovný, ale mierny a ohľaduplný“ (1Tim 3:3).

Vodcovský princíp č.11: Vedúci by mal vedieť nadviazať vzťah s ľuďmi tým, že bude používať taký štýl komunikácie, pri ktorom sa ľudia necítia ovládaní, manipulovaní a nútení brániť sa.

Súvisiaci duchovný princíp: Nebuď neznášateľný.²¹

Mám blízkeho priateľa, ktorý teraz slúži ako laický starší vo Fellowship Bible Church North. Tí, čo ho najlepšie poznali ho volali „Pán Hrrrr Do Všetkého.“ Keď bol mladší, bol známy ako „Rýchly Freddie.“ Rád diskutoval, čo sa niekedy zdalo, akoby sa hádal, bol

necitlivý a dokonca až hašterivý. Predtým, ako bol tento muž vybraný za staršieho v zbere, prešiel štandardnou procedúrou, ktorú pravidelne požívame, aby sme zistili, či je daný muž spolu so svojou ženou spôsobilý pre takúto úroveň vodcovstva. Požiadali sme všetkých našich starších (a ich manželky) a našich kazateľov (a ich manželky), aby vyplnili vyhodnocovací dotazník na každého potencionálneho kandidáta a jeho manželku (ak bol ženatý). Tento dotazník bol založený na vlastnostiach, na ktoré sa v tejto kapitole pozeráme. Každého z nich sme požiadali, aby na sedemstupňovej škále vyjadril mieru spokojnosti či nespokojnosti so správaním tohto človeka pri každej z vlastností...

[Otázky sa nachádzajú v nasledujúcom článku.]

Keď sme Eddieho zvažovali pre staršovstvo, postupovali sme podľa tejto procedúry. Keď sa dotazníky vrátili vyplnené, Eddie mal stále nízke hodnotenia v niektorých príbuzných oblastiach, z ktorých jednou bola „neznášateľnosť.“ Hlavný kazateľ, ja a ešte jeden laický starší sme si sadli s týmto mužom a jeho ženou, aby sme ho oboznámili s odpoveďami. Úprimne, bol som z toho nervózny, ako som aj vždy za takýchto okolností. Takýto druh rozhovorov je pre mňa vždy náročný, predovšetkým, keď sa jedná o blízkeho priateľa.

Stala sa nádherná vec. Eddie sedel a počúval a očividne bol prekvapený. Bol úplne otvorený, nebránil sa a poďakoval nám za náš čas a otvorenosť a uistil nás, že bude rozmýšľať a modliť sa ohľadom toho, čo sme mu povedali.

Neskôr sa opýtal svojej ženy, ktorá mala dokonalé výsledky, čo si o tom myslela. Súhlasila s našim hodnotením? Súhlasila. Čo povedala ho prekvapilo. Toto je Eddieho vlastný osobný opis toho, čo sa stalo, keď sa na to pozerá späť!

Keď Maureen povedala, že súhlasila s hodnotením toho, že som mohol byť neznášateľným, hádavým

¹⁸ Tamtiež. s. 156.

¹⁹ Tamtiež. s. 291.

²⁰ Tamtiež. s. 157.

²¹ Pozri 1 Timotejovi 3:3d.

a príliš trúfalým pri obrane názorov, ktoré som mal, vedel som, že Boh chcel získať moju pozornosť – a to poriadne. Tak isto som vo svojom vnútri vedel, že to hodnotenie bolo pravdivé. Ako som prosil Boha o pomoc, jasne mi ukázal, že potrebujem v sebe rozvíjať ovocie Ducha známe ako miernosť. Tak isto mi dal aj plán. Moja rodina ma mala brať na zodpovednosť. Jeden večer som zavolať celú rodinu a každého jedného som požiadal o odpustenie za to, že som nebol láskavý a požiadal som ich o pomoc. Vysvetlil som im, že vždy, keď ma uvidia používať slová na to, aby som ich prevalcoval, keď ma uvidia zvýšiť hlas, preukázať hnev či byť akýmkoľvek spôsobom neznášanlivého, mali do rodinného kalendára zakresliť znak X.

K môjmu zdeseniu som na ďalší deň dostal päťkrát X. Rozmýšľal som nad tým, že zmením pravidlá! Ale vydržal som a moja rodina mi pomohla naučiť sa byť láskavým. Čo začalo ako smrtiaci úder pre moje ego „Pána Hrrrr Do Všetkého,“ sa nakoniec v mojom živote ukázalo ako úžasné požehnanie. Teraz už viem, že názor, ktorý je vyjadrený v miernosti s energiou, je pre poslucháča oveľa prijateľnejší a efektívnejší. Rozhodne som ešte nedosiahol svoj cieľ, ale som na ceste.

Eddieho reakcia na tento proces sama o sebe dokazovala jeho rastúcu zrelosť. Zmeny, ktoré urobil boli okamžite zjavné každému, kto ho dobre poznal. Napokon sa stal starším a dnes ho považujem za jedného z najvernejších členov vedenia zboru. Má srdce pre Boha, srdce pre službu a srdce pre ľudí. Pravdou je, že ho aj vždy mal. Jednoducho potreboval zmeniť svoj štýl komunikácie. Nechcel vyzeráť neznášanlivo, autoritatívne, hádavý a ovládajúco. Keď zistil, že iní zreli vodcovia, vrátane jedného v jeho vlastnej rodine, si to všetko o ňom

mysleli, urobil určité zásadné a pretrvávajúce zmeny.

Vodcovský princíp č.12: Vedúci by mal byť štedrým kresťanom, ktorý dáva pravidelne, systematicky, úmerne a radostne pre Pánovo dielo.

Súvisiaci duchovný princíp: Vedúci musí byť slobodný od lásky ku peniazom.²²

Zrelý kresťanský vodca nemiluje peniaze. Toto je pravdivé o všetkých zreloch veriacich. Nepochopíte to zle. Písmo neučí, že peniaze sú sami o sebe zlé. Ani neučí, že je zlé mať veľa peňazí. Čo však učí je to, že je vážnym porušením Božej vôle, keď ich milujeme. Preto Pavol povedal, že keď je kresťan vybraný pre vodcovskú pozíciu, tak má byť „slobodný“ – nie od peňazí, ale od „lásky ku peniazom.“

Mal som jedinečný zážitok z toho, že som sa pridá do mužskej skupinky, ktorá študovala všetko, čo Biblia hovorí o materiálnom majetku. Neskôr som napísal knihu s názvom *A Biblical Theology of Material Possessions* (Biblická teológia o materiálnom majetku), v ktorej som dal dokopy naše zistenia. Prekvapilo nás, keď sme zistili, že Boh viacej hovorí o tom, ako majú kresťania narábať so svojim materiálnym majetkom, ako o čomkoľvek inom okrem toho, keď hovorí o sebe samom. Bezpochyby, štedrosť je najväčším puncom kresťanskej zrelosti.

Niektoré prieskumy nám hovoria, že priemerný kresťan dáva Pánovi iba okolo 2% svojho príjmu. To, že iba zhruba 15% kresťanskej populácie dáva desiatky (t.j. 10% zo svojho príjmu) znamená, že väčšina kresťanov dáva o niečo viac ako nič. Toto jednoducho znamená, že väčšina z nás „miluje peniaze.“ Kresťania sa vo všeobecnosti stali materialistami, čo je priame porušenie Božej vôle.

V našej kultúre si myslím, že toto varovanie by malo pre nás znamenať to,

²² Pozri 1 Timotejovi 3:3e.

že budeme dávať *minimálne* 10% z nášho hrubého príjmu. Pokiaľ je možné, toto by mala byť pre nás možná, toto by mala byť pre nás možná, tak by sa to malo stať pre nás cieľom – takým, o ktorý budeme prosiť Boha, aby nám ho pomohol dosiahnuť tak rýchlo, ako sa dá.

Vodcovský princíp č.13: Vedúci, ktorý je rodičom, by mal mať dobré vzťahy so svojimi deťmi a celej rodine dávať správne smerovanie.

Súvisiaci duchovný princíp: Vedúci dobre vedie vlastnú domácnosť.²³

Pretože Pavol hovoril o mužoch s týmto profilom zrelosti, porovnával otcovskú úlohu s úlohou kazateľa a diakona (pozri 1Tim 3:12). Základným kritériom pre určenie toho, či je muž pripravený pre kľúčovú pozíciu vodcovstva v zbere je to, ako dobre funguje ako duchovný vodca vo svojom vlastnom domove. Predovšetkým jeho deti budú odrážať to, ako dobre si plní svoje Bohom dané povinnosti. Ak je zrelý, bude schopný „deti učiť poslušnosti so všetkou dôstojnosťou“ (1Tim 3:4). Pavol povedal Timotejovi, že takýto druh otca bude mať „veriace deti,“ ktoré nebudú „obviňované z neporiadneho života a neposlušnosti“ (Tít 1:6).

Pavol vnímal dobre usporiadanú rodinu ako pravý test ľudskej zrelosti a schopnosti viesť iných kresťanov. Keď je celá domácnosť oddaná Kristovi, tak si môžete byť istí, že otec je duchovne a psychicky zrelý. Ale ak toto nie je pravdou v jeho živote a tento muž bude ustanovený za duchovného vodcu, tak potom zbor začne zakúšať rovnaké problémy, aké zakúšala jeho rodina. Rovnaké slabosti, ktoré ho urobili slabým manželom a otcom ho v zbere urobia slabým vodcom. Okrem toho, ak muž, ktorý nie je dobrým vodcom doma, prijme takýto druh vodcovskej pozície, členovia jeho rodiny budú mať voči

nemu ešte menší rešpekt, čo vzápätí vyvolá ešte väčšie problémy.

Nepochopíte to zle! Pavol nehovoril, že na to, aby bol človek dobrým vodcom musí mať deti. Jednoducho hovoril, že **ak** je muž **ženatý** a **ak** má **deti**, tak potom by mal mať aj dobre usporiadanú domácnosť.

Pavol tu ani nehovoril o mladých deťoch a o prirodzených fázach, ktorými pri vyrastaní prechádzajú. Skôr hovoril o starších deťoch, ktoré ešte stále bývali u rodičov doma a boli vinní z „neporiadneho života“ a „neposlušnosti“ (pozri Tít 1:6) – alebo konkrétnejšie, ktoré mali búrlivý a nemorálny životný štýl. Éliho neposlušní synovia, ktorí vo svätostánku slúžili ako kňazi, ilustrujú presne to, čo tu mal Pavol na mysli (pozri 1Sam 2:12nn.).

Ženy, ktoré slúžia vo vodcovských pozíciách by mali byť podobne preskúšané. Napríklad, Pavol pochválil Timotejovu matku Eunike pre jej dôslednosť vo výchove tohto mladého muža v biblickej pravde. Učila ho Písmo už od vtedy, čo bol dieťaťom (pozri 2Tim 1:5; 3:14-15). Pretože Timotejov otec nebol kresťanom, jeho matka slúžila v duchovnej výchove za oboch, ako matka i ako otec.

Tak isto si všimnite, že keď Pavol predkladá podmienky pre ženy, ktoré majú slúžiť v pozíciách diakoniek, povedal, že musia byť „čestné, nie ohováračné, ale trpezlivé a vo všetkom verné“ (1Tim 3:11) – čo rozhodne zahŕňa i to, aby boli dobrými „správkyňami svojej vlastnej domácnosti.“²⁴

Pavol sa tak isto dotkol tejto témy vtedy, keď písal ako starším, tak i mladším ženám. Staršie ženy mali slúžiť ako vedúce pre mladšie ženy. Aby na to boli kompetentné, Pavol v Títovi 2:3-5 vymenoval veľmi konkrétne vodcovské vlastnosti.

²³ Pozri 1 Timotejovi 3:4.

²⁴ Keď Pavol hovoril o „ženách“ v 1 Timotejovi 3:12, tak, podľa môjho názoru, hovoril o ženách, ktoré mali „zodpovednosť v službe.“ Napokon, samotný koncept, ktorý tu je by sa dal preložiť ako „diakonka.“

STAŤ SA KREŠŤANSKÝM VEDÚCIM

Je potrebné si uvedomiť, že kritéria pre výber vodcov v zbore nie sú profilom iba pre kazateľov, starších, alebo diakonov. Presnejšie povedané, to, čo Pavol predložil v listoch Timotejovi a Titovi sú znaky zrelého kresťana. V podstate Pavol hovoril: „Ak chceš byť duchovným vodcom v zbore, to je super! Len sa uisti, že si zrelý!“ Potom ukázal, ako takýto zrelý kresťan vyzerá, či už muž alebo žena. Konkrétne vlastnosti, ktoré Pavol stručne a mocne zabalil do týchto odstavcov sú vymenované aj na iných miestach Novej zmluvy, kde sú uvedené ako znaky zrelosti a ciele pre všetkých kresťanov.

Opäť si uvedomme: Pavol nehovoril, že na to, aby bol kresťan vodcom, musí byť dokonalý. To by diskvalifikovalo nás všetkých, vrátane apoštola Pavla (pozri Flp 3:12-14). Raz za čas každý z nás padne v určitých oblastiach svojho života. Znakom pravej zrelosti však je to, ako nám ukázal môj kamarát Eddie: čo spravíme so svojimi slabosťami. Zrelý kresťan je otvorený náprave a urobí potrebné kroky pre zmenu!

Mali by tieto vlastnosti, ktoré Pavol vymenoval pre starších alebo kazateľov,

byť použité na **všetkých** vedúcich v zbore? To by bolo ideálne, pretože tieto vlastnosti predstavujú znaky zrelého kresťana. V praxi však noví kresťania môžu slúžiť na mnohých miestach, ktoré nevyžadujú rovnaké štandardy. Rásť na Kristovu podobu a odrážať jeho charakter trvá určitý čas a často sú tými najlepšimi miestami pre rast vodcovskej pozície. Musíme pamätať, že apoštolovia sa stali vodcami ešte predtým, ako sa stali zrelými. Často sa správali neskutočne egocentricky a detsky. Avšak Ježiš im vybral a dal rôzne úlohy, ktoré plnili pod jeho dohľadom a vedením, aby ich tak pripravil na deň Letníc, kedy prevzali zodpovednosť za založenie a vedenie Cirkvi pod vedením Ducha Svätého.

Napokon však, tí, čo slúžia ako kazatelia a iní vysokopostavení vedúci v zbore, by mali byť zo všetkých ľudí najviac zrelí v Kristovi. Pokiaľ nie sú, celé Kristovo telo bude trpieť, vrátane človeka, ktorému bolo pridelené vedúce postavenie, ale v skutočnosti nebol pripravený, správne viesť.

*

Dodatok: Zásady ako žiť

Gene Getz

Nasleduje trinásť vodcovských princípov, ktoré sme videli v predchádzajúcom článku. Vzťahnite tieto princípy na seba tým, že zodpoviete na nasledujúce otázky a na sedemmiestnej stupnici zakrúžkujete vhodné číslo:¹ [Predtým, ako začnete, urobte si kópiu dotazníka a dajte ju niekomu, kto vás dobre pozná. Požiadajte ho, aby zakrúžkoval číslo, ktoré vás najlepšie vystihuje podľa toho, čo o vás vie.]

1. Do akej miery žijem príkladný život, ktorý je zrejмый ako kresťanom, tak i nekresťanom?

1	2	3	4	5	6	7
Nikdy						Vždy
2. Do akej miery som morálne čistý a udržiavam si Boží štandard spravodlivosti?

1	2	3	4	5	6	7
Nikdy						Vždy
3. Do akej miery som triezvým kresťanom, ktorý kráča vierou, preukazuje nádej a pravú biblickú lásku vo všetkých vzťahoch?

1	2	3	4	5	6	7
Nikdy						Vždy
4. Do akej miery som uvážlivým kresťanom, človekom, ktorý je múdry, rozlišujúci a skúsený; okrem toho, do akej miery odzrkadľujem pravú pokoru a zbožný i modlitebný život, ktorý je motivovaný Božou milosťou?

1	2	3	4	5	6	7
Nikdy						Vždy
5. Do akej miery som slušným kresťanom, ktorý žije dobre usporiadaný život a robí evanjelium atraktívne pre neveriacich?

1	2	3	4	5	6	7
Nikdy						Vždy
6. Do akej miery som pohostinným kresťanom, ktorý je nesebecký a štedrý, ochotný otvoriť svoj domov pre službu a podeliť sa o svoje pozemské požehnania s kresťanmi i nekresťanmi?

1	2	3	4	5	6	7
Nikdy						Vždy
7. Do akej miery som schopný komunikovať nehádavým, neobraňujúcim a nevyhrážajúcim sa spôsobom – preukazujúc tak jemnosť, trpezlivosť a otvorenosť učiť sa bez toho, aby som ustupoval vo zvesti Božieho slova?

1	2	3	4	5	6	7
Nikdy						Vždy

¹ Toto hodnotenie je založené na knihe *The Measure of Man* (Obraz muža), ktorá je založená na dvadsiatich princípoch, ktoré sú vypísané v 1. liste Timotejovi 3 a v liste Títovi. Kniha je vysoko odporúčaná ako prostriedok pri vedení a rozvíjaní kresťanov, ktorí majú vodcovské zodpovednosti.

KROK 4: PRÍPRAVA VLASTNEJ ODPOVEDE

Aké sú tvoje prvotné závery?

Duchovné formovanie

- Venuj nejaký čas modlitbe za každú charakterovú vlastnosť, ktorá je vymenovaná v 1 Timotejovi 3:1-12 a pros Boha, aby ti zjavil akékoľvek vlastnosti, ktoré vyžadujú špeciálnu pozornosť. Možno si budeš chcieť zapisovať svoje modlitby a urobiť si konkrétny zoznam vecí, na ktorých potrebuješ popracovať.

Hlbšie porozumenie

- Napíš zhrnutie 1 Timotejovi 3:1-12:

Zručnejšia služba

- Vezmi kópiu dotazníka z konca Getzovho článku a požiadaj niekoho, kto ťa dobre pozná, aby ho vyplnil, mysliac pritom na teba. Uisti sa, že osoba, ktorú si vyberieš pociťuje slobodu byť pred tebou otvorená a vo svojom hodnotení úprimná (možno by bolo dobré jej dať deň alebo dva na premyslenie si svojich odpovedí).
- Jednu kópiu hodnotenia si vyplň sám pre seba. Urči svoje silné a slabé stránky na základe kategórii, ktoré Getz používa.

KROK 5: DISKUSIA O TÉME

Čo sa môžeme naučiť jeden od druhého?

1. Prečo Pavol vymenoval predovšetkým charakterové vlastnosti ako prostriedok k určení zborových vedúcich v 1 Timotejovi 3, miesto toho, aby uviedol poznanie, zručnosti, schopnosti, alebo veci, ktoré sú jasne „duchovné“ (ako napríklad byť človekom modlitby)?
2. Po tom, čo sme určili slabé miesta charakteru (pozri „Dodatok: Zásady ako žiť“ v *Krok 3: Nahliadnutie do iných zdrojov*), aké kroky môžu zboroví vedúci urobiť k tomu, aby sa venovali týmto slabostiam a napravili ich?
3. V 1 Timotejovi 3 Pavol hovorí, že kresťanskí vodcovia sa majú vedieť ovládať, byť citliví a pohostinní. Ako by si postupoval pri zisťovaní, či potencionálny zborový vedúci tieto vlastnosti má alebo nemá?
4. Getzov *Vodcovský princíp* č.8 hovorí, že vodcovia v zbore nemajú byť v otroctve žiadnej hriechnej túžby, že si musia dávať veľký pozor, ako ich kresťanská sloboda ovplyvňuje iných ľudí. Kým 1 Timotejovi konkrétne hovorí o závislosti na alkohole, na aké ďalšie závislosti by sa bolo potrebné pozrieť vo vašej kultúre?
5. Do akej miery sú tieto charakterové vlastnosti v 1 Timotejovi 3:1-12 špeciálne určené pre starších zboru a do akej miery sú použiteľné na akéhokoľvek zrelého kresťana?
6. Tvoj zbor chce mať vo vedení ľudí, ktorí majú zbožný charakter. „Vyber si jednu z nasledovných situácií a opíš, ako by si reagoval na vedúceho, ktorý je takto opísaný:
 - Michal nemá rád konfrontácie, preto formálne stretnutie v zasadačke často zakončí neformálnym stretnutím na parkovisku....
 - Mária má neskutočne veľké vedomosti o Biblii, ale... [nevie nadviazať vzťahy s inými ľuďmi.] Jeden večer dokáže jednu osobu „milovať“ a potom sa voči tej istej osobe stať chladnou ako ľad.
 - Marek je dobrý vodca a ľudia ho majú radi, ale keď si nedáva pozor, pošmykne sa mu jazyk a začne nadávať a škaredo hovoriť.“¹

¹ Jeffrey Arnold, *Seven Traits of a Successful Leader*, (NavPress Publishing Group, Colorado Springs, CO, 1997), s. 37.

KROK 6: PRAKTICKÉ ČINY POSLUŠNOSTI

Aké dôsledky vyplývajú z tejto témy?

1. Znovu sa pozri na svoje prvotné myšlienky o charaktere vodcu v častiach *Krok 4: Príprava vlastnej odpovede* a *Krok 5: Diskusia o téme*. Sú v tvojom uvažovaní niektoré veci, ktoré by si na základe diskusie v skupine teraz rád zmenil?
2. K čomu sa ti zdá, že Ťa Boh vedie, aby si urobil ako odpoveď na to, čo si sa naučil o charaktere kresťanského vodcu?
3. Ako to plánuješ urobiť (kedy, kto, kde, atď.)?
4. Podel sa o tieto plány so svojim dôverníkom alebo niekým z tvojho tímu vedúcich. Dovoľ, aby si sa im za tieto plány/ciele zodpovedal.

Tento študijný materiál a jeho kópie poskytuje slovenský vydavateľ užívateľom bezplatne. Jeho vydávanie však má svoje náklady. Pomôžte nám, ak ako vďačný používateľ tejto lekcie svojim príspevkom podporíte prípravu a vydanie ďalších kurzov. Ďakujeme Vám. Podrobnejšie informácie o podpore na: www.cb.sk/index.php/kniznica/zborova-kola

POZNÁMKY